

ARBETSFOLK

En fotoutställning

Arbetsfolk – en fotoutställning

Arbetet tillhör mänsklighetens livsvillkor. Den största delen av vår vakna tid ägnar vi åt att arbeta och så har det alltid varit. Hur vi har arbetat har däremot skiftat genom tiderna. De mest dramatiska förändringarna skedde när jägare och samlare blev jordbrukare och när maskiner och informationsteknologi gjorde entré i våra liv. Kanske står vi inför ett lika omvälvande skeende just nu genom utvecklingen av artificiell intelligens?

Arbetet betyder mer för oss än den rena överlevnaden. Det formar vår självbild och avgör hur andra ser på oss. Olika arbeten värderas olika.

Att arbete kan vara både positivt och negativt framgår inte minst av språket. Ord som "arbetsglädje", "yrkesstolthet" och "arbetsgemenskap" vittnar om allt det goda som arbetet kan ge. "Utarbetad", "arbetsbrist" och "arbetsplatsolycka" ger andra associationer.

Det kan vara svårt att inse i hur hög grad arbetets villkor har förändrats inom loppet av några generationer. Här kan museets stora samlingar av historiska foton ge perspektiv på utvecklingen.

Följ med på arbetsplatsbesök i en svunnen tid!

Fotosamlingen

Länsmuseets fotosamling består av cirka två miljoner foton och negativ, allt från pappersbilder och glasplåtar till negativfilmer. Samlingen har förvärvats under många år och fortsätter även i dag att växa. Nästan hälften av materialet kommer från hovfotografen Carl Larssons stora samling som museet tog emot 1995. Carl Larsson hade egen fotoateljé som öppnade 1893 och avvecklades 2003. Carl Larsson dokumenterade miljöer, företag och händelser i och utanför Gävle under 1900-talet, men också många personer som gick till ateljén för att bli förevigade.

Andra stora samlingar som finns på länsmuseet tillhör fotograferna Gustaf Reimers, Manne Lundh, Elna Brundin och P.W. Häger, men även samlingar från olika orter som Norrsundet, Forsbacka, Tolvfors samt flygfoton från hela länet. Även sentida fotografer finns representerade, som Ingrid Landberg och Torsten Röstberg.

Alla fotografier och negativ som skannas och registreras på länsmuseet görs tillgängliga för allmänheten på samlingsportalen [DigitaltMuseum](#). I dag har museet över 136 000 foton tillgängliga. Här kan alla som är intresserade av att hitta personer eller platser söka och även ladda ner bilder gratis.

1. Mauritz André

XLM.MA66

Okänt årtal, Gästrikland

Fiskebåten ses över.

2. Carl Larssons Fotografiska Ateljé AB

XLM.CL014375-4

2 augusti 1946, Gävle

Flottbesök.

3. Okänd

XLM.B3285

Okänt årtal, Gästrikland

Porträtt på en sjöman. En samling glasplåtar hittades 1980. Förmodligen är plåtarna tagna kring 1920- och 1930-talet.

4. Okänd

XLM.D69

1890, Gävle

På Gistvallen i Bönan. Från vänster fiskarna Gustaf Söderberg, Per Söderhäll, August Hedberg och Vilhelm Westling.

5. Harald Forsberg

XLM.CL014886

1953, Gävle

Gävlefiskare. Tre män i en fiskebåt med näten fulla av strömming. Mannen till vänster heter Rune Holmkvist, i mitten Patrik Holmkvist och till höger Rune Holmgren.

6. Okänd

XLM.K83-3048

Okänt årtal, Gävle

Den nyrökta böcklingen packas i lådor
i Bönan.

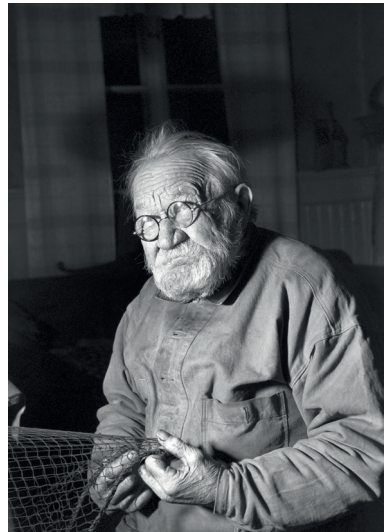

7. Carl Larssons Fotografiska Ateljé AB

XLM.CL014333-9

8 februari 1950, Gävle

Fiskare i Bönan.

8. P.W. Häger

XLM.PWH01114-2

10 november 1957, Hällbo

Kolare.

9. P.W. Häger

XLM.PWH02438-2

1 juli 1965, Hertsjö

Olle Hansson slåttar.

10. P.W. Häger

XLM.PWH00498-18

7 februari 1962, Lingbo

Idafors. Morin.

11. P.W. Häger

XLM.PWH01884-2

20 juli 1960, Mållångstad

Gullberg, Konsum.

**12. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL009342-2

26 september 1946, Gävle

Potatisupptagning i Hille.

13. P.W. Häger

XLM.PWH02153-1

Januari 1968, Arbrå

”Koldemopojken” Jonas Persson.

14. P.W. Häger

XLM.PWH00177-12

1952, Järvsö

Vinterkurs på hälsingegård.

15. Okänd

XML.B3163

Okänt årtal, Axmar by

Handarbete i Östbloms kök.
Anna Östblom (1859–1927)
och Elsa Ö. Sjöblom (1885–1966).

16. Erhard och Emil Nilsson

XML.C90-3951

1915, Lenninge

Till vänster ”Jumbblas”-Kristin Edlund
från Voxsätter 13:5, född 1873, och till
höger Målar-Elin (Nilsson), född 1893,
som tvättar vid Voxnan. Bilden troligen
tagen 1915.

17. Per Gustav Granath

XML.PG039

Okänt årtal, Annefors

Kolmila.

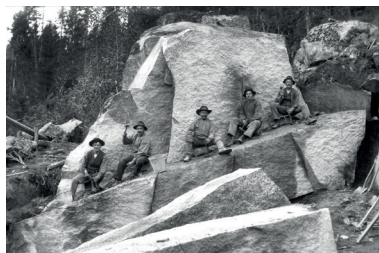

18. Erhard och Emil Nilsson

XML.C92-5248

1916, Voxsätter

Stenbrott på Voxsätter 4:30, strax sydväst om Prästängestjärn. Stenarna användes vid brobygget över Voxna älv, klar 1917.

19. Gösta & Edvin Storm

XML.B2172

Okänt årtal, Ockelbo

Flottning.

20. Okänd

XML.C90-4365

Okänt årtal, Norrsundet

Byggnadsarbetare på tak.

21. Norrsundetsamlingen

XML.C90-4305

1925–1926, Hamrånge

Rallare bygger ostkustbanan vid Rån.

**22. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL002058-2

11 december 1946, Gävle

Sotare i centrala Gävle.

23. Okänd

XLM.FIG00768

1955–1960, Gävle Forsbacka

Transport av varor vid firman
Gunnar Eriksson.

**24. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XML.CL013132-1

23 juli 1954, Gävle

Hamnarbetare. Från reportage
för Norrlands-Posten.

**25. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XML.CL002567-1

7 maj 1951, Gävle

Lossning vid Gävle stuveri.

**26. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XML.CL008030-1

1939, okänd plats

Fyra män från Stadsbudet sitter vid
packade lådor och tar sig en pilsner.

**27. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL009322

1945, Gävle

Skomakarkvinna i Gävle hamn.

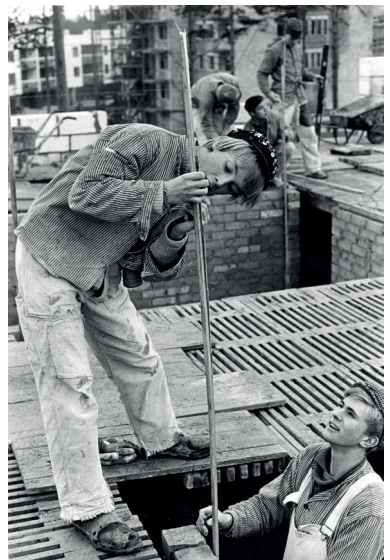

28. Svante Hedin

XLM.SH058

1966–1967, Gävle

Murarlärlingar i Sättra.

29. P.W. Häger

XLM.PWH01063-2

1973, Arbrå Snten

Tunnbrödsbagare Stina Persson.

**30. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL009159-1

1948, Gävle

Lasarettet. Från reportage
för Arbetarbladet.

**31. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL008798-3

23 april 1938, Stockholm

Thörnblad och Scholander.

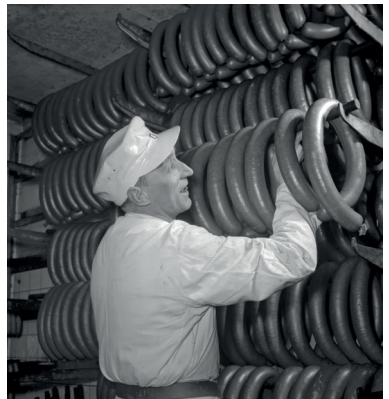

**32. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL014763-2

Okänt årtal, Gävle

Sohlbergs. Från reportage
för ICA-tidning.

**33. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL013960-11

22 februari 1946, Gävle

Interiör från Gävle Makaronifabrik,
Södra Centralgatan 27, Gävle.

34. P.W. Häger

XLM.PWH00670-5

Okänt årtal, Freluga

Bertil Alsing, skidfabrikör på
skidfabriken Bore i Freluga.

**35. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL002372-6

Juli 1950, Gävle

Agas nya fabrik vid pressvisning.

**36. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL003630-6

1940, Gävle

Gävle Galvan.

37. Fotografen i Gävle

XLM.FIG01120

25 juni 1960 Storvik

Tillverkning av perforerad plåt vid
Storviks järnhandel.

38. Carl Larssons Fotografiska Ateljé AB

XLM.CL006477-6

25 september 1951, Gävle

Interiör från Durotapet AB.

39. Carl Larssons Fotografiska Ateljé AB

XLM.CL002069-1

1940, Gävle

Arbetare vid Gävle varv.

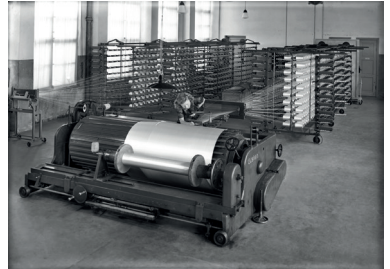

**40. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL016037-4

7 juni 1946, Gävle

Interiör från Gävle Ångväveri AB.

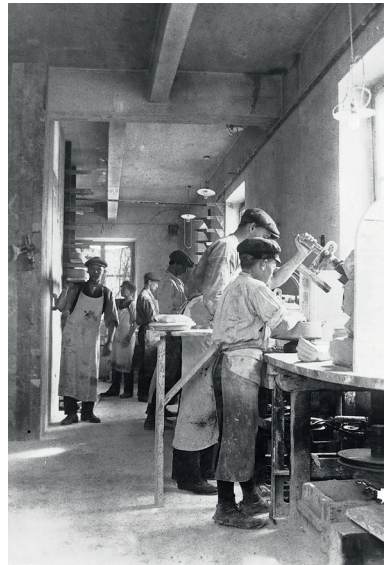

**41. Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB**

XLM.CL012463

1910–1913, Gävle

Gefle Porslinsbruk.

42. Okänd

XLM.K75-827

1890-talet, Gävle

Arbetare vid Gefle glasbruk. Som nummer två från vänster i översta raden syns buteljuppläggaren August Johannesson. Flickorna på andra raden nerifrån arbetade som inbärare.

43. Okänd

XML.K83-3105

1905, Gävle

Mattons läderfabrik på Brynäs.

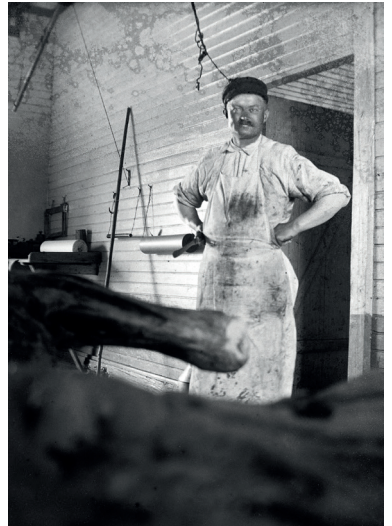

44. Norlingsamlingen

XML.Norling126

1900, Solberga, Torsåker

Slaktare Frans Edvard Sundwall.

45. Carl Larsson

XML.B84-1205

1920–1925, Forsbacka

Masugnskransen vid Forsbacka
jernverk.

46. Okänd

XLM.B1844

Okänt årtal, Forsbacka

Gustaf Pettersson, smed.

Gåva från Forsbacka jernverks AB.

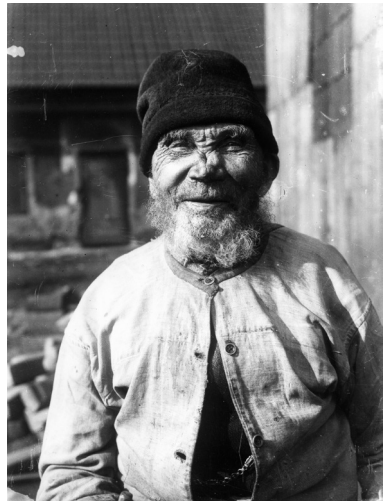
47. Okänd

XLM.B1902

Okänt årtal, Forsbacka

”Näs-Hedlund”.

Gåva från Forsbacka jernverks AB.

48. Okänd

XLM.B1920

Okänt årtal, Forsbacka

Blom eller Pettersson.

Gåva från Forsbacka jernverks AB.

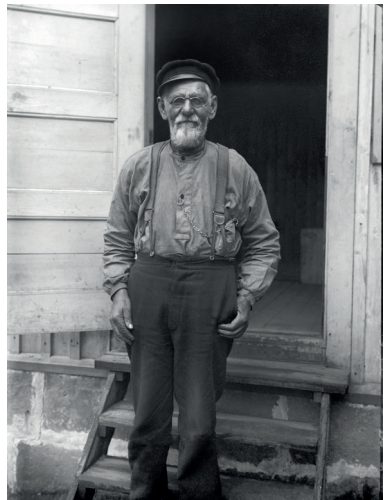
49. Okänd

XLM.B1835

1924, Forsbacka

Värmare Kalle Vestin.

Gåva från Forsbacka jernverks AB.

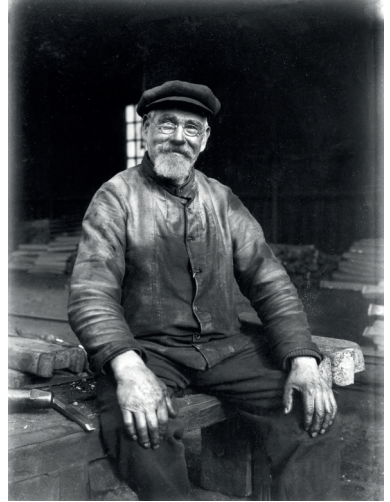

50. Okänd

XLM.B1919

Okänt årtal, Forsbacka

Gert Westin. Gåva från Forsbacka
jernverks AB.

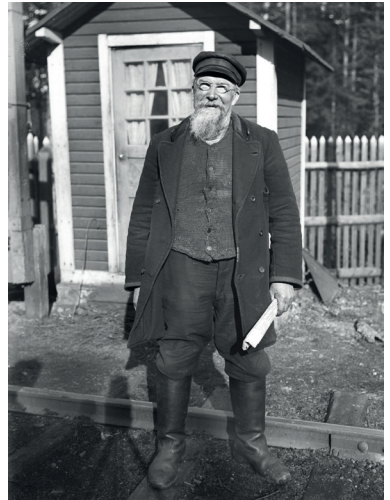

51. Okänd

XLM.B1836

Okänt årtal, Forsbacka

Carl Dahlström, "Lycko-Per",
bessemerblåsare. Gåva från
Forsbacka jernverks AB.

52. P.W. Häger

XML.PWH01377-3

1953–1954, Alfta

Gunnar Östberg och Jonas Östberg från
Östbergs Smidesfabrik AB.

53. Torsten Röstlunds fotosamling

XML.TR0018

1950, Sandviken

Chargering, Sandvikens järnverk.

54. Fotografen i Gävle

XML.FIG00586

1955–1960, Gävle

Arbetare jobbar med ett däck hos
Gävle garaget.

Carl Larsson

Hovfotografen Carl Larsson (1866–1947) har tagit flera av bilderna i utställningen. Han flyttade till Gävle från Södertälje 1887 och fick anställning som assisterande fotograf hos Hjalmar Jansson på Nygatan 26. Carl Larsson öppnade sedan ateljé i eget namn och flyttade 1893 in i de lokaler på Nygatan 34 där verksamheten till slut avvecklades 2003.

Carl Larsson var själv verksam som fotograf till 1934. Med tiden drev han Carl Larssons Fotografiska Ateljé AB, där även Gefle klichéanstalt ingick, tillsammans med sina barn Bertel, Bengt och Inez.

År 1995 tog Länsmuseum Gävleborg emot Carl Larssons stora samling bestående av omkring en miljon bilder.

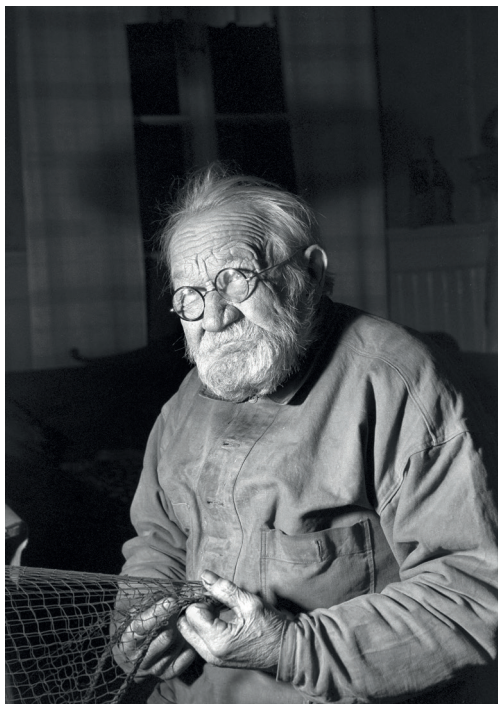
Carl Larssons
Fotografiska Ateljé AB
XLM.CL015096-5
1920

Hemma hos hovfotograf
Carl Larsson och hans fru
Anna.

P.W. Häger

Per Willehard Häger (1899–1978) föddes i Hägerstorp, Sandarne. Han kom som journalist till Söderhamns Tidning, startade tidningen Härjedalingen 1937 och fortsatte sedan som chefredaktör för Bollnäs-Tidningen. När tidningen lades ner blev Häger lokalredaktör för tidningen Ljusnan där han stannade till pensioneringen. Häger fotade själv till sina reportage och Läns museet Gävleborg mottog 1990 hans stora fotosamling om cirka 20 000 negativ och kopior. De flesta bilderna i samlingen är från södra Hälsingland, från 1950–1960-tal.

Södra Strandgatan 20, 802 50 Gävle
lansmuseetgavleborg.se